

Gianluigi Zuddas - CESTA ZA AURADOU

Když se přírodním amfiteátre Djenuzského údolí rozlehlo zvukné gis čtyř tisíc Serawaikových píšťců, oči truvérky Cerise se údivem zaokrouhlily jako talíře. Aby nesklouzla do pískovcového lomu, držela se pevně tuniky mistra Berzelia. Až do tohoto okamžiku se sama sebe starostlivě ptala, zda starý kouzelník nezhloupl, když vybral tak nebezpečné místo. Teď mu musela dát za pravdu. Měli odtud jako na dlani celý prostor mezi Zadní horou a Vinarézským kopcem a akustika tu byla ještě lepší než dole.

V hloubce pod nimi postavička mistra Serawaika v bílé tunice zvedla ruku a melodický tón jeho rudě oděných asistentů rázem umlkl. Muž přiložil ke rtům zlatou píšťalu a otočil se k nim zády.

"Teď dávej pozor," zašeptal mistr Berzelius.

Cerise uctivě kývla a zapoměla na horko i na ranec, který se jí zařezával do pravého ramene. Mistr Serawaike silně zadul do svého lesklého nástroje a vyloudil tak čisté es, že každý z jeho asistentů musel vibraci cítit až v útrokách. Tón trval přesně šestnáct úderů srdce.

"Dívej se, už jdou," upozornil ji Berzelius.

Asistenti zdvihli píšťaly a vzduch se rozezněl týmž tónem, ovšem čtyřtisíckrát mohutnějším. Jako zázrakem se ze země zvolna zvedl stejný počet dokonale otesaných kamenů, každý o dvaceti kubických stopách, a všechny najednou pluly na svá přesně vypočítaná místa. Začala stavba druhého patra zámku Cu-evasu.

"Mistře Berzelie...", Cerise ho bázlivě zatahala za tuniku.

"Teď mlč," odbyl ji mrzutě.

"Trhá se kus skály, mistře," zašeptala rozčileně. "Támhle!"

Kouzelník jen nerad odtrhl pohled od úchvatné podívané. Ohromení mu zježilo šedivějící vous.

"Pro sedm ocasů Ophitrových! Vibrace se odrážejí od stěny a ukrajují skálu jako máslo. To bude sesuv!"

Skoro jako by se na něj těšil.

Cerise mlčela. Téměř všichni píšťci už usadili své kameny na hotové první patro, ale asi tři sta kvádrů mělo delší cestu a byly tudíž ještě ve vzduchu. Kdyby teď spadly... Truvérka sáhla do rance pro vlastní píšťalu, aby rychle zasáhla a alespoň zmenšila pohromu, ale nebylo toho zapotřebí. I mistr Serawaike si všiml, že něco neladí, a sotva objevil příčinu, zamířil svou píšťalu k lomu.

Tón, který vyloudil, bylo sotva slyšet, Cerise se možná jen domnívala, že ho slyší mezi stovkami ostatních. Ale účinek byl okamžitý. Sesuv, který hrozil každým okamžikem naplnit údolí zkázou, strnul jako zamrzlý a zůstal tak, dokud poslední kámen nedosedl na přesně určené místo a arkády a zdi nebyly hotové. Teprve teď Serawaike odtrhl píšťalu od úst, otočil se a s teatrální přezíravostí nechal dopadnout utrženou skálu za svými zády. Jen ať se asistenti dodatečně vyděsí - když už nehrozí nebezpečí, že by leknutím upustili stavební kvádry.

Mistr Berzelius se pobaveně zasmál a zatleskal.

"Perfektní," řekl uznale. "Serawaike by možná nedokázal vytesat své jméno do sádry ani eleuzskou píšťalou, ale jako inženýr je nepřekonatelný. Triarcha nechybil, když mu svěřil stavbu zámku Cuevasu."

"Och, moc šikovný není," poznamenala Cerise s hranou nedbalostí. "Stačilo přidat Tanarétovu stupnici d moll a skála by dosedla zpátky na stěnu."

Mistr jí věnoval ironický pohled.

"Ale nebylo by to v jeho stylu. Takhle si všichni museli jeho činu všimnout. Tvoje naivita mě občas udivuje, Cerise."

Dívka mlčela, protože stařec měl pravdu. Mistru Serawaikovi záleželo mnohem víc na obdivu, než na technických finesách.

"Ve službách gondarského triarchy asi vydělává pěkné peníze," řekla popuzeně.

"Serawaike je boháč. Za posledních deset let postavil víc než stovku paláců a domů. Ve Fiorgelize, v Porto Doglia, na Tzindaradském kanálu. Ale... cos myslela tou poznámkou?"

"Já? Nic, nic," bránila se, vyhýbajíc se jeho očím. "Jen, že někdy... hmm, nějaký ten piastr by se hodil i nám. "

Mistr Berzelius zpřísněl:

"Děkuj bohům, že já tuhle ctižádost nemám. Trvalo tři roky, než jsem z tebe udělal truvérku. A vytrváš-li ve svém rozhodnutí stát se kouzelnicí, bude zapotřebí dalších tří let. Kdybychom ztráceli čas zdviháním kamenů, otesávala bys ještě teď kvádry rákosovou píšťalkou," mávl s despektem rukou nad Serawaikovými pomocníky. "Nebo bys jen tak tak dokázala odseknout kus pískovce falešným áčkem sonické čepele."

"Ano, mistře," zamumlala poslušně.

V údolí pod nimi teď muži odpočívali, zatímco učni v lomu odřezávali další čtyři tisíce kamenů.

"Pojď, podíváme se, má-li Serawaike trochu vody a anýzu pro starého známého. Zvedání stěží bude pokračovat dřív než zítra."

Kouzelník se vydal dolů, Cerise za ním.

Scházeli po příkrém vnitřním svahu Vinarézského kopce, z něhož se lámal kámen, kolem ostrých brázd vyhloubených sonickými čepelemi, jak se říkalo píšťalám o rozpětí sedmi oktáv komorního a kráčeli v prachu a mezi odřezky. Dva trhani: mistr ve vyrudlé peleríně přes tuniku kdysi šedozelenou a světlovlasá dívka v šatech nad kolena, která se už pár dní ani neučesala. Mistr se však nesl zpřímá a měl dosud pevný krok. Kdo se mu podíval dvakrát do očí, podruhé ho oslovil přinejmenším pane, zapomenuv na jeho ošumělý vzhled. Cerise se o tom opět přesvědčila, sotva došli na planinu, kde se stavělo. Mnozí Serawaikovi asistenti o mistru Berzeliovi slyšeli a také ostatní v něm instinktivně poznali kouzelníka.

Mistra neudivovaly uctivé pozdravy mladíků, kteří ho viděli poprvé a každému odpovídal laskavým přikývnutím. Cerise šla za ním ke stolům, kde měl Serawaike rozloženy výkresy, rozpačitá z pohledů, které se na ni upíraly. Serawaike příchodí zahlédl, ale teprve, když byli docela blízko, zvedl hlavu od výpočtů a široce se usmál.

"Drahý, předrahý mistře Berzelie! Jsem opravdu velmi potěšen. Návštěva tak věhlasného kolegy je větší pocta, než si zasloužím!"

"Jsem rád, že tě vidím, mistře Serawaike. Přivedl jsem Cerise. Pamatuješ se na ni, když ještě neuměla vzít píšťalu do ruky? Teď jí chci ukázat dílo experta. Musí se vzdělávat."

Pozdravili se úklonou a dívka dodala:

"Je mi ctí, mistře kouzelníku. "

Věděla, že její učitel nemá rád, když ho prodejný stavitel oslovuje kolego a těšila se na sžiravý komentář. Usmála se však na Serawaika, vidouc v jeho očích obdiv.

"Jistě vám vyprahlo!" Stavitel poslal pro víno a ukázal na rozestavěnou budovu. "Jsem v nesnázích, drahý kolego. Zámek Cuevas je má nejvýznamnější zakázka a nemohu sehnat dobré asistenty pro vnitřní výzdobu. Mám spoustu alabastru z hory Vesol, ale nikoho, kdo by ho dokázal zpracovat vhodnou stupnicí. Úplná tragédie."

"Alabastr je choulostivý," přikývla Cerise.

Serawaike rozpřáhl paže:

"To mi ani neříkej, děvče! Pověřil jsem truvéra Peteku, a podívej se támhle! Padesát drahocenných desek zničil, než se mu podařil jeden ucházející basreliéf."

"Zkusil jsi Torlavegskou školu?" radil Berzelius. "Mistr Sober má k dispozici přinejmenším šest truvérů a alespoň čtyřicet chlapců ze čtvrtého ročníku, kteří se potřebují uplatnit v praxi. "

Serawaike se zatvářil znechuceně.

"Zkusil jsem to. Ale ten parch... totiž Sober chce pro každého sto piastrů měsíčně. " Vzal starce pod paží, "Špatná doba. Zmizel stud. Skutečné umělce abys pohledal. A žádají šílené sumy. Z Torlavegy a z Aldernaje vycházejí

domýšlivci, vyškolení leda tak v umění vydělávat. Co si mají počít staří profesionálové jako já? Máme těžký život."

"Ba ba, už to není jako za starých časů," odbyl ho Berzelius frází.

Konečně přinesli víno a Cerise si oddychla, když jí Berzelius dovolil vypít plnou sklenici a neotravoval přednáškami o neúměrném pití alkoholu jako jindy. Napila se a bylo jí hned lépe.

"Dlouho hledám pár schopných kouzelníků," pokračoval Serawaike, "hlavně na tesání fontán, hlavíc ke sloupům a jiných uměleckých děl. Jsem ochoten dobře zaplatit..."

Berzelius kývl.

"Teď není snadné najít někoho bez závazků."

"Ale, drahý kolego! Víš dobře, že mluvím o tobě," dolil vína. "Sotva je v Gondaru, a možná na celém tellurském kontinentu kouzelník, který by se ti vyrovnal. Přede dvěma lety se mistr Sober přeplavil přes oceán, jen aby viděl tvá díla v Alabarce. Pořídil si stovky kopií a teď z nich bohatne. Vážně, proč od té doby, co jsi odešel z Hay Meridy, už nepřijímáš zákazníky? Začni znovu!"

"Jednou možná, kdo ví? Ale ne letos, ani příští rok. Cerise a já putujeme. Navštívíme Rosadjeve, vulkán Lupenjo a Caoyu a na zimu se zastavíme v Hus Nuru."

"Ach! Takže něco jako studijní cesta!? Dobře se staráš o svou nadanou Cera... Cesri..."

"Cerise, mistře kouzelníku," napověděla.

"Jistě, Cerise. Bystré děvče, zdá se."

"Jsem už truvérka," řekla živě. "Ani ne po třech letech."

Cítila, že je přiočilá. Na lačný žaludek... Víno jí muselo proudit rovnou do krve. Vyhnula se Berzeliovým očím a způsobně se usmála.

"Tři roky? Při démonech! Jestli se správně vzpomínám, mě to stálo osm let. Nebo devět?" Mistr se podivil. "Dnes je jiná mládež. Ví, co chce. Zkrátka jiné časy."

"Cerise má dobrého učitele," upřesnil stařec dotčeně.

"Jistě, jistě! Jednoho z nejlepších. Dobrá, zastavíš-li se v Caoyu, pozdravuj kolegu Vilajeta. Tenno z Monastyrů mu svěřil zajímavou práci. A že si vzpomínám, Berzelie. Dozvěděl jsem se o chudákovi mistru Lundovi."

Stařec se zasmušil.

"Zemřel loni v Calabiance, zrovna když jsme tamtudy procházeli. Ani jsem si s ním nestačil pohovořit."

"Škoda, slyšel jsem, že tě hledal. Na co umřel?"

"Nejasný případ," mistr Berzelius potřásl hlavou. "Našel jsem ho na smrtelné posteli. Zoufale se mi snažil něco sdělit. Nikdy nezapomenu na jeho výraz... Jako by mu neviditelná ruka sevřela hrdlo, aby mu zabránila promluvit."

Cerise si všimla, jak se stařec při vzpomínce zachvěl.

Mistr Serawaike si s účastí povzdechl.

"Byl to dobrý kolega. Čestný a schopný. Podle toho, co říkáš, měl stejný konec jako mistr Halvar před půldruhým rokem."

"Přesně stejný," potvrdil Berzelius. "Ani s ním jsem se nestačil sejít včas. Táž záhadná nemoc. Zemřel v Porto Doglia právě v den, kdy jsme tam, Cerise a já, přibyli."

"I s ním jsi měl schůzku? To je opravdu divné. Taková shoda okolností člověka zarazí."

"Na tellurském kontinentu působí tajemná a zlovlná síla," kývl Berzelius.

"Ale dost o tom. Nesu ti pozdrav od tvého dávného žáka, truvéra Cucuyose. Setkali jsme se v jedné taverně v okrese Pierblau. Šel se podívat na thungské hrobky, jako my."

Serawaike přijal s úlevou změnu tématu.

"Cucuyos, ovšem! Tenhle truvér jen hrabe peníze a už se ani nesnaží stát se kouzelníkem. A taverna patří Ainemanovi. Viděl jsi jeho dceru Saverine? Ještě má ve zvyku položit ti na stůl s talířkem i ty své dva obrovské melouny? Takovou nestoudnost musí muž ocenit!"

Cerise mlčky poslouchala Serawaikovo tlachání. Nalévalo se víno, ale tentokrát Berzelius přikryl dlaní její sklenici. Udělala mu za zády pár šklebivých grimas a rozesmála tím několik mladíků v červených kutnách.

Odpoledne opustili mistr Berzelius a Cerise Djenuzské údolí a začali dlouhé, pomalé stoupání k sedlu Zadní hory, za níž se rozkládaly sumiswaldské planiny, protínané línými lesklými sinusoidami řeky Tigrade. Celou cestu se mladá truvéřka cvičila ve hře na píšťalu a naučila se nazpaměť Atonayovu píseň, v níž se střídaly čtyřveršové strofy s ritornely v různých mnohočetných významech. Mistr ji opravoval a musela píseň opakovat tak dlouho, dokud jí nezněla naprosto dokonale.

Když byli unaveni, zahrála Cerise vlastní pochodovou skladbu, aby se jim šlo líp. Jejím základem byly drobné strofy tlakového es, jejichž viditelným účinkem byl tanec několika kamenů. Cerise je svou píšťalou roztočila a nechala je před sebou poskakovat jako dovádívý doprovod. A zatímco byl mistr ponořený do myšlenek, včlenila do písně šikově tesací tóny, takže brzy kameny vypadaly jako směšné trpasličí hlavičky.

"V jistých věcech jsi ještě dítě," vyčetl jí stařec dobromyslně, když si jich všiml. "Uvědomuješ si vůbec, jakou už máš techniku? Že můžeš na jejím základě široce rozvinout své výrazové schopnosti?"

"Ano, vím to, mistře Berzelie."

"Například Atonayova píseň," poučoval ji, "umožňuje manipulovat s křemíkovými molekulami písku a získat tak kvalitní sklo. Směsí vhodných rytmických a melodických variací může truvéřka jako ty modelovat skleněné sochy, vázy, sloupky, nebo celé fontány. Vzpomínáš si na sošky, které jsem ti ukázal loni v Landernau při slavnosti Námořní korouhve?"

"Myslíš ty od mistra Kobala?"

"Právě ty. Kobal používal výhradně Atonayovy písně a dosáhl dobrých výsledků. Ovšem... v jiných věcech se moc nevyzná. Doslechl jsem se, že se nyní specializuje na Zakázané zpěvy a že ho претендент z Berku najal k obraně hranic."

Starcův pohrdavý výraz dívku neodradil.

"Já vím, že i ty znáš Zakázané zpěvy, mistře. Naučíš mě je, vid'?"

"Budu muset, ač nerad. Ale nedělej ze mě hlupáka. Ty už v podstatě umíš složit Zakázaný zpěv sama. Tvé nadání mě někdy až děsí. Myslím si, že kdyby bylo třeba, dokázala bys zabezpečit hranice Berku líp než deset Kobalů. Ale ať tě nikdy neslyším hrát ty proklaté strofy! Užívej svého talentu k tvoření a ne k ničení!"

Když konečně došli k sedlu, byl večer. Chladno. K vesnicím bylo daleko. Mistr Berzelius se smířil s myšlenkou, že tady nahoře přenocují. Snědli, co zbylo v ranci a vyhledali jednolitou skálu. Mistr se usadil v mechu, aby jako pokaždé připravil vhodný útulek, který v budoucnu jistě nejednou poslouží i jiným poutníkům. Nespokojoval se s jednotlivými reznými tóny, ale hrál skutečné melodie a pod jejich nárazy hmota jakoby ožívala tajemným životem. Nejdřív vyřízl vchod, který vibracemi Texelovy stupnice a moll prohloubil a uvnitř skály se rozšířil v prostornou jeskyni. Vlastními variacemi na Concertino Lanae ji pak proměnil v místnost s hladkými stěnami, zatímco Cerise rychlými stupnicemi odklízela prach a kamennou drť. Byli hotovi právě včas. Sotva Cerise rozžala olejovou lampu a postavila ji dovnitř, spustil se liják. Hromy burácely mezi skalami, a tak dívka zakryla vstupní otvor tenkou stěnou z rozžhaveného písku.

"Už nemám ty plíce, co kdysi," stěžoval si mistr a zmožen usedl - na svou příkrývku.

Cerise se musela usmát. Tuhle větu slýchávala při podobných situacích pokaždé. Rozmontovala obě píšťaly, svou stříbrnou a mistrovu zlatou a dala se do čištění vnitřních částí.

"Je-li pravda, co jsi mě učil," poznamenala, "potřebuješ píšťalu stejně nutně jako hádavou ženu, mistře Berzelie."

"Která, přidaná k neuctivé žačce, by mi proměnila život v dokonalé peklo," zasmál se. "Ale máš pravdu. A přece takoví kouzelníci jako Serawaike by nepochopili, o čem mluvím, když říkám, že harmonie je pouze katalyzátor."

Mezi umělcovu mysl a předmět se vkládá píšťala jako prostředník, který nemá jinou funkci než uvést v soulad příčinu a účinek. "

Cerise pokorně přikývla. Před třemi lety by ji takové tvrzení leda vylekalo, ale dnes rozumí. Stařec pokračoval:

"Představ si, jak by se tvářil některý ze Serawaikových chlapců, kdybych mu řekl, že to, co řezá kámen, nejsou tóny. Měl by mě za blázna. Ukázal by mi, jak tóny řezou. Nikdy by nepochopil, že na ten kámen působí přímo jeho mysl, vedená zvukovou vibrací. Nevěřil by mi, že je možné řezat bez píšťaly, jen sebeovládáním."

"Myslíš si, že se to za rok, za dva také naučím?"

Vděčně přijala pochvalu.

"Neřeže-li kámen sonická čepel, musí to být jiná síla. Jak mám vést svou mysl bez pomoci píšťaly?"

Mistr uleh a přetáhl přes sebe pokrývku.

"Postupně se to naučíš. Nejdřív si musíš zvuky myslet, tvořit je uvnitř sebe, a to s největší možnou přesností. Pak i to bude zbytečné. Už dnes by ses mohla stát kouzelnicí. Opravdovou kouzelnicí, ne jako ti praktikáři z Telluru. Složíš zkoušky v Hay Meridě, před deseti mistry staré Claryenské školy."

"S tvou pomocí to dokážu," ujistila ho. "Ale nerada bych se s tebou loučila. Nechápu, proč mám celý rok strávit v dílně jiného mistra."

Berzelius vzdychl.

"Ty jsi pro mě jako dcera, Cerise. Hned, jak jsem tě poprvé spatřil, když jsi se toulala po Porto Doglia, věděl jsem, že tě budu mít rád. Ale znám své meze a musím myslet na tvou budoucnost. Vždyť jde jenom o jeden rok. A mistr Janus má neteř tvého věku, budeš si s ní rozumět. "

"Ale mistře... Žít v cizím domě a nevědět, kde se potloukáš! Co mě může mistr Janus naučit? Nestojím o to. Ani trochu!"

"Mistr Janus studoval v Hay Meridě a v jeho dílně se naučíš některým technikám, v nichž bych tě já nemohl vycvičit tak odborně."

"Nevěřím! Kdovíjaký kouzelník z Hus Nuru nemůže být lepší než ty!"

"Neřekl jsem, že je lepší," usmíval se stařec. "Jen ví všechno o mramoru a v Hus Nuru jsou lomy, každou odrůdu mramoru tam najdeš. Přál bych si, aby ses vyjadřovala v mramoru, Cerise; jeho krása přetrvá staletí. Až budeš přijata do cechu, vrátíš se ke mně. A teď mě nech spát, vstáváme časně."

Obrátil se k ní zády a dívka se ušklíbla. Smontovala píšťaly, zhasla lampu. Ulehla. Za tři roky putování s Berzeliiem si zvykla žít prostě, ze dne na den. Ve městech a vesnicích si vydělávali na skromné živobytí svým uměním, a to ji těšilo.

Mistr Berzelius byl v mládí velmi plodný umělec a ač nikdy nenavštívil tellurský kontinent, jeho pověst, poté co v Hay Meridě dokončil vynikající dílo nazvané Vývoj člověka, překročila oceán. V padesáti letech však opustil Hay Meridu, mecenáše i své bohatství a začal žít z ruky do úst. Na zaplacení noclehu a stravy ve vesnické lokandě mu stačilo vytesat v atriu sošku, nebo basreliéf, znázorňující majitelovu ženu nebo cokoli jiného. Takové dílko vytvořil ve chvílce jedinou písničkou.

Venkované často potřebovali spíš novou zeď než umělecké dílo a Cerise s údivem shledala, že pokorně přijímá práci, již by pohrdl i leckterý učeník. Jako by neměl v ruce zlatou píšťalu. Ihned udělal to, co potřebovali. Žádná zakázka ho neurazila.

Kdysi se ho zeptala, proč používá píšťaly, když může pracovat i bez ní. Vysvětlil jí, že by to bylo možné leda tak v Hay Meridě. V Telluru by to lidé považovali za čarování a udali by ho jako černokněžníka. Několikrát jí ukázal, jak působit na materiál melodiemi jen myšlenými, avšak takové intenzivní soustředění ho vyčerpávalo a raději se uchyloval k píšťale.

Byly však věci, které Berzelius před začátkou neodhaloval. Jeho duše byla plná starostí, nevyslovitelných obav a skrytých plánů, leželo na něm břemeno těžké povinnosti, kterou na sebe dobrovolně vzal pro záchranu lidstva. A tak odmítal objasnit dívce důvod, který ho přiměl k potulnému životu.

Jediná tradice, již uznával a kterou chtěl dodržet, bylo vychovat alespoň jednoho žáka, jemuž by předal cenná tajemství svého umění. Ale teprve, když Cerise složila jako privatistka truvérské zkoušky před aldernajskou školní komisí, bylo jasné, že tou jedinou žačkou bude ona. V Gondaru nebyla jiná žena kromě ní truvérkou a v celém Telluru byla jen jedna kouzelnice. Za oceánem se však mnoho žen úspěšně věnovalo umění a mistr Berzelius byl dalek pošetilých předsudků; dokonce se občas chlubil svými učňovskými lety u legendární kouzelnice Solairy z Hollandayse, která v Hay Meridě vytesala kolosální eleuský chrám z jediného mramorového bloku.

Příštího dne sešli do vesničky Bonaduz a pak beze spěchu putovali slunným krajem Sumiswaldu mezi prostými a pohostinnými lidmi a dál přes Miralhume a Lanusu ke Gala Yudu na břehu Lacauenského moře, odkud vedla pohodlná pobřežní silnice. Mistr Berzelius stále častěji pověřoval dívku drobnými pracemi na zajištění obživy a mladé truvérce se to tak líbilo, že svými výtvary přeplácela kramáře a hostinské, nedbajíc mistrových sladkokyselých úsměvů. Aby vydělala na nový ranec a dva páry pořádných sandálů, přetavila Atonayovou písní hromadu písku ve skleněnou sochu představující místního grófa, jak ho nedlouho před tím viděla na vojenské přehlídce. Protože se jí nelíbil, obdařila ho studeným a křivým pohledem. Mistr ji napomenul; podobné žertíky by jí mohly přijít draho, kdyby v nich zašla příliš daleko. Ze Sumiswaldu se vydali k Pizzi Grundu a do Vacorty, za níž začínalo nevlídné a málo obydlené předhůří Hor zoufalství. Původ podivného jména jim vyložil jeden vesničan hroživou černí čedičových skal. Kdo mezi ně vstoupí, je zachvácen smutkem, zmalomyslní a podlehne sklíčenosti. Nedokáže jít dál a co nejrychleji se vrací. Nad tím se mistr Berzelius zamyslel. Odmítl radu, aby zvolil jinou cestu a rozhodl se pokračovat do Hus Nuru právě tudy, aniž by začal vysvětlovat proč.

Jednoho letního odpoledne přešli řeku Penryt nedaleko osady Ponte Thuru, která ležela na samém konci údolí Gossau a zastavili se u místního grófa s prosbou o ubytování. Na severu se rýsovaly rozeklané skály a strže Hor zoufalství, černé a holé.

"Nejsme zvyklí brát peníze od pocestných," bránil se gróf, drsný venkovan středních let, když Cerise nabízela, že zaplatí.

"Tak mi alespoň dovol, abych pro tebe vytvořila umělecké dílo."

Byla ráda, že ušetří těch pár piastrů, které jim ještě zbývaly v ranci. To se muži zalíbilo.

"Takovou nabídku přijmeme opravdu rádi. Málokdy máme příležitost podívat se někam do muzea a ani nevím, kdy nás naposled navštívil nějaký kouzelník nebo truvér. Jsme chudí lidé, ale umění milujeme." Po chvilce váhání dodal: "Tady v Ponte Thuyu je umělecké dílo, avšak bohužel už zvětšelé. Prý je před více než třemi stoletími vytesal velký kouzelník, jehož jméno se zapomnělo. Možná, že se na ně mistr Berzelius rád podívá."

Stařec přijal pozvání a gróf je odvedl až k nejzazšímu domu osady. Byl tam sad obehnaný masivní, polozarostlou zdí zdobenou basreliéfem. Skulptura měřila nejméně pět loktů a znázorňovala stadión se závodem dvoukolých vozíků.

"Tady to máte," řekl. "Kdysi to možná byla cenná věc, ale počasí a generace uličníků... Však víte, jak to chodí."

Mistr okamžitě poznal, že má před sebou vrcholné umělecké dílo.

"Určitě je to sám Jokenave, Cerise. Podívej se na techniku perspektivy. Koně první bigy vymršťují hlavy na šestnáct palců ze zdi a pozadí je sotva naznačené. Publikum a poslední bigy přecházejí do impresionistické kresby a nakonec se rozplývají v abstrakci. Myslím, že mistr Jokenave tady vytesal kopii díla, jež ho stálo mnoho času a námahy."

"Jenom kopie?" gróf byl zklamán.

"Ale velmi cenná kopie. A vytesaná původním autorem. A pak, v umělcově mysli nikdy dílo nekončí. Dá se tvrdit, že v mnoha detailech je tahle kopie dokonalejší než originál. Škoda, že je poškozená. Měla by se zrestaurovat."

"

Mužova tvář se rozjasnila.

"Smím doufat, že se toho ujmeš, mistře Berzelie?"

"S radostí. Ale práci provede moje žačka. Truvérka Cerise ovládá potřebnou techniku a má umělecký cit. Dokáže obnovit dílo v krátkém čase."

Mistr se s grófem vrátil do vesnice, aby si odpočinul, dívka zůstala. Vytáhla z rance bambusovou píšťalu, vhodnější pro jemné práce a jala se studovat dílo.

Nejhorší byla svislá puklina, která dělila zeď ve dvě nestejně vysoké části a ošklivě basreliéf roztrhla. Kromě toho přední nohy koní byly uraženy a úlomky chyběly. Sem tam odpadly vyčnívající kusy, některé detaily vyhladil déšť. Všechno bylo zčernalé a rýhy zanesené špínou. Cerise se s povzdechem rozhodla vyspravit nejdřív zeď.

Vstoupila do domu a požádala majitelku, aby odnesla všechno, co je opřené o vnitřní stranu zdi. Pak se usadila na lavičku a začala hrát balatu Mitise Lulhey a doplňovala ji tlakovými strofami z Poloostrovního zpěvu. Velmi opatrně snížila o půldruhého palce celou pravou část zdi a připojila ji k levé. Přešla na Gondarské ritornely a nakonec přidala Tanarétovu stupnici d moll, aby trhlinu svařila. Teď se mohla věnovat vlastní skulptuře.

Její prsty hbitě tančily po nástroji.

Koutkem oka zpozorovala, že má kolem sebe tiché a pozorné publikum. S úsměvem se ohlédla po otrhaných chlapcích a děvčatech, kteří ji sledovali s ústy dokořán, a vrhla se na odstraňování usazenin. Jemné tóny Tance princezny Yu přejížděly basreliéf jako čarovný vibrační kartáček a starý prach se odlepoval a padal na zem. Za chvíli se leštěná žula znovu rozjiskřila a za Cerisinými zády se ozvaly výkřiky obdivu.

Teprve teď vyvstávaly zvláštnosti skulptury. Publikum na stadiónu, to byl odliv tváří stále nezřetelnějších, ale v prvním plánu dominovaly dvě realisticky zachycené postavy: žena s kosočtvercovým přívěskem na hrdle zdvíhá výhružně dva prsty rozevřené jako písmeno V proti muži, v němž mistr bezpochyby zobrazil sám sebe; v pozvednutých rukách svíral zlomenou píšťalu jako symbol smrti. Cerise nemusela znát podrobně staré umění, aby pochopila, že se tu Jokenave odklonil od originálu a zasadil tuto přízračnou scénu do triumfálního kontextu se zcela určitým záměrem.

Přerušila práci a zamířila za mistrem Berzelie. Našla ho v zakouřené kuchyni, jak si povídá s vesničany. Sotva se dozvěděl o nečekaném objevu, rozběhl se k basreliéfu. Dlouho, bledý a napjatý, soustředěně zkoumal obě figury.

"Jdi se napít, Cerise," řekl nakonec.

"Mistře, co znamená ten..."

"Poslechni," přerušil ji stařec. "Později se to dozvíš, ale teď mě nech přemýšlet."

Poodešel stranou a usadil se opodál na ostroh, odkud měl rozhled přes údolí Gossau až k Horám zoufalství.

Cerise snědla, co jí grófova žena předložila a vrátila se k mistrovi. Našla ho na téže místě, nehybného a šedivého jako balvan, na kterém seděl. Přisedla si k němu.

"Povíš mi, na co myslíš?"

Položil jí dlaň na rameno. Hlas měl nezvykle unavený a slabý: "Před třemi sty lety mistr Jokenave záhadně zmizel. Mělo se za to, že zahynul někde v neznámých končinách. Tehdy to bylo mnohem běžnější než dnes. A já teď vím, jak zemřel. Nechal vzkaz na této zdi. Je to děsivě poselství, jehož význam může pochopit jen kouzelník. " Podíval se na ní tak, že se neodvážila promluvit nahlas.

"Jak tedy zemřel?" zašeptala.

"Byl zavražděn. Zahynul rukou nelítostné bytosti. Ale stačil o tom do svého díla vtesat informaci. Že ten netvor nezmizel, jak se mnozí domnívají i doufají, a on že v boji s ním podlehl. "

"Netvor?" vykřikla ohromena.

"Lamie. Démonická a krutá bytost s tajemnou ďábelskou mocí. Největší nebezpečí, jakému kdy člověk čelil. Chápeš, Cerise?"

"Myslela jsem, že lamie jsou pohádkové bytosti," řekla nejistě. "Jako skřítkové, ježibaby a víly."

Stařec se nevesele usmál:

"Ve srovnání s lamií je i ježibaba svatá. Nejsou to pohádky. Žena s orellanským kosočtvercem na krku a s prsty vztyčenými ve znamení Hada, to je bezpochyby Aurade, která byla před šesti tisíci lety pravou rukou královny Orellany. Aurade... nejzákladnější z lamií, o níž se v pověstech vypravuje jako o jediné, která přežila Calahorský masakr. Znáš přece staré dějiny?"

Přikývla.

"Ale já jsem si myslela, že to jsou jenom báje."

"Ne! Jsou to skutečné dějiny. Pravdivé do posledního detailu. Před více než šesti tisíci lety vznikla v Hay Meridě sekta čarodějnic. Využívaly skrytých schopností mozku s neslýchanou účinností a brzy se jim podařilo ovládnout celé západní království, od hor až k moři. Jejich královnou byla Orellana, Aurade pak její temný stín. Nic jistého se o nich nevědělo, pouze to, že získaly nesmrtelnost. V troskách pohřbených měst Velké éry objevily záznamy o prastaré vědě zvané bioelektronika a kompletní zařízení na její aplikaci. Od té doby nad nimi přirozená smrt neměla moc. Vedlejším produktem pak byla schopnost ovlivňovat tajemné mozkové vlny, kterým říkaly alfa. Lamie musely mít zvláštní dispozice vzniklé nejspíš nějakou příznivou mutací, protože na ostatní lidi zařízení nepůsobilo. Tak měly obrovskou převahu a brzy málem vyhladily lidstvo v obětních orgiích, jaké by sis stěžela dokázala představit. Lamie uměly zotročovat a zabíjet i na velkou vzdálenost. Jediní, kteří se jim dokázali bránit, byli kouzelníci a truvéři, protože ovládali hmotu, ale dřív než se jim podařilo zorganizovat obranu, lamie jich desítky pozabíjely psychickými zbraněmi. Válka byla tvrdá a krutá. Skončila až po několika letech Calahorským masakrem. Tehdy se tam střetly dva tisíce lamií s dvojnásobným počtem kouzelníků a byly potřeny. Calahorské údolí bývalo prý nejžírnější místo Hay Meridy, ale od té doby je bez života."

"Aurade to přežila?" zeptala se Cerisé.

"Říkalo se to. Hned v prvních momentech boje padlo pod náporu ostrých šípů nenávisti tři tisíce devět set kouzelníků, ale ti zbývající pozvedli píšťaly a zasypali lamie skalami. Celá krajina byla zničena a mrtví se nedali spočítat. Aurade zřejmě uprchla, protože po první stovce let zmizelo několik kouzelníků z Gondaru a jednoho našli v Hus Nuru zachráněného šílenstvím. Myslím, že je to důkaz; jedna z mocných lamií se zachránila útekem za oceán. Zamlada jsem strávil mnoho času četbou prastarých zaprášených rukopisů a to, co jsem našel, stačilo abych se o tom ujistil... Proto jsem se přeplavil sem do Telluru... Abych po ní pátral..."

Truvérka strnula jako zasažená bleskem.

"Ty..., tak tohle je smysl našeho putování? Naše cesta je cestou za Auradou?"

"Ano, chtěl jsem najít alespoň její stopu a našel jsem ji v poselství mistra Jokenave. Setkal se s ní a její zbraň ho odsoudila k smrti. Nikdy se nedozvíme, jak se to stalo, ale jeho vzkaz hovoří jasně: Lamie je mezi námi a čeká na svou příležitost."

"A co zamýšlíš udělat teď?"

Mistr chvíli mlčel ponořený do svých vlastních úvah. Pak řekl, že ještě neví.

Po celé odpoledne už Cerise neměla možnost si s kouzelníkem promluvit. Přikázal jí, aby se ani na krok nehnula z vesnice, zatímco se sám procházel po hrázi Penrytu. Seděla na ostrohu a pro rozptýlení si procvičovala zpěvy a balady. Odtud několikrát zahlédla jeho shrbenou postavu. Jako by na něj najednou začala doléhat tíže let.

K večeru ho viděla rozmlouvat s grófem a několika vesničany, nezaslechla však, o čem si povídali. Po večeri jí oznámil, že se ráno vydá do Hor zoufalství. Sám. A ona ať na něj počká v grófově domě. Nechtěl slyšet námitky ani prosby, jen zabručel, že ji přece nemůže vystavovat tak hroznému nebezpečí a poslal ji do postele.

Cerise spala v pokojíku dvanáctileté grófovy dcery v prvním patře. Celou noc se budila a tápala ve tmě, neschopna vzpomenout si, kde vlastně je. Za svítání zaslechla zdola zvuky a pochopila, že se mistr chystá k odchodu.

Netrvalo dlouho a viděla ho oknem, jak rychle kráčí směrem k čedičovým skalám na severu. Zvedaly se před ním na fialovém horizontu jako nedobytná hradba.

Dívka chvíli počkala, aby měl náskok, pak nastrkala své věci do rance. Neslyšně, aniž ji někdo zahlédl, vyšla z domu.

Nechtěla se dát odhalit příliš brzo, aby ji mistr neposlal nazpátek, a tak ho až do odpoledne sledovala ve vzdálenosti několika mil. K večeru začal stařec víc pospíchat a svůj náskok ještě zvýšil. Nebyly tu cesty a dívka si mezi kameny rozbila sandál. Musela sebrat všechny síly, aby starce dohonila. Padla noc... Nakonec ho však přece jen dostihla. Našla ho podle ohně, který si rozdělal v roklině.

"Já to věděl! Máš rozum?" zabručel, když ji spatřil, jak se váhavě a bojácně blíží.

Spala s ním pod jednou pokrývkou a dlouho slyšela, jak vzdychá, jako by mu předtucha temného osudu bránila ve spánku. Nehostinný kraj ostatně nedodával ani jí na veselosti.

Druhý den putovali po dně úzkých strží mezi srázy a Cerise si procvičovala Jodalovy menuety složené před staletími k řezání tvrdého čediče. Bavila se vyrýváním klikyháků do hladkých stěn a nechávala za sebou umělecké křivky dlouhé stovky metrů, dokud jí to mistr Berzelius nezatrhl. Rozhlížela se kolem sebe s rostoucími obavami.

"Opravdu si myslíš, že lamie Aurade žije právě tady?"

"Ano. A mám za to, že brzy uvidíme její útulek. Cítíš se špatně, Cerise?"

"Vůbec ne. Nemám ty tísnivé pocity, které tu prý na každého padnou. Ani ty nevypadáš smutně, mistře Berzelie."

"To mě neudivuje. Podle mé teorie Aurade na čas opustila úkryt a pokračuje ve své zhoubné činnosti mezi lidmi. Možná je teď v Gondaru nebo Hus Nuru."

Cerise mlčela. Uložila píšťalu a čekala, až se mistr znovu rozhovoří.

"Vidíš, děvče... Už to, že zde kroky každého poutníka strach obrátí nazpátek, svědčí o tom, že právě tady má Aurade svoje sídlo. Psychickou silou kolem sebe staví neproniknutelnou bariéru. A pak, jsou tady jisté pověsti..."

"Jaké pověsti, mistři?"

"Tak dobrá, povím ti to. Když Aurade uprchla z Hay Meridy, musela se především skrýt před kouzelníky. Byla sama a potřebovala dům. Donutila tedy svou paranormální mysl určitý počet lidí, aby se o ni postarali. Našel jsem o tom záznamy ve starých spisech a také v lidovém vyprávění. Před šesti tisíci lety bylo prý asi tisíc lidí z království Feliny očarováno. Opustili své domy, rodiny, přátele a bez vysvětlení se vydali přes hory na západ, to jest do těchto končin. Nikdo je už nikdy nespatriil. Kdo jiný než lamie je sem mohla svou mocí přilákat? Donutila je postavit úkryt a pak je do jednoho zabila."

Cerise se pokusila o úsměv: "Co ještě o tom víš?"

Mistr Berzelius rozhodil paže.

"Moc věcí, děvče. V Ponte Thuyu jsem se dozvěděl o pověstech, které se tradovaly po celém údolí Gossau. Nejzávažnější je ta, v níž se hovoří o osamělé poutnici, o fantomu mladé ženy, která tu byla několikrát spatřena v průběhu posledních dvou tisíc let. Vycházela z Hor zoufalství

a opět se tam vracela. Nikdo se k ní nemohl přiblížit. Předpokládám, že se potulovala pod falešnými jmény po různých zemích Telluru. Vychází mi, že opustila příbytek nejméně desetkrát a někdy se vzdálila i na víc jak sto let."

"A prováděla nějaké ničemnosti?" zeptala se Cerise napjatě.

Stařec v rozpacích potřásl hlavou.

"Zdá se, že ne, a to mě zvláště zneklidňuje. To, že se Aurade vzdala zločinných zásahů do myslí vládců a lidu, znamená, že se stykem s lidmi její osobnost změnila, že získala mnoho zkušeností a vytříbila svoje metody. To ji činí nebezpečnější. Aurade s námi hraje nějakou promyšlenou hru a nepochybně ji chce dovést do konce. Bojím se, aby už nebylo pozdě ji zastavit."

Cerise se neptala, co chce mistr proti Aurade podniknout, dovedla si to představit. Z jeho zlaté píšťaly mohou vycházet proudy tónů, pod jejichž nárazy se hmota mění v suť.

I bez píšťaly by mohl Zakázanými zpěvy roztrhat skály, zbořit hory, rozevřít zemi a pohřbít v ní celá města... Tóny těch ničivých stupnic porušují i lidské buňky, a tak není divu, že lamie Aurade se skrývala a vymýšlela tajné lsti proti kouzelníkům.

S každým krokem do hloubi Hor zoufalství byl mistr Berzelius nervóznější, a tak i Cerise raději mlčela. Odpoledne se před nimi kaňony rozšířily v údolí a čedič se pokryl zelenými odstíny, sem tam postříkanými žlutými a fialovými tečkami. Vegetace však téměř chyběla a tenká vrsta země sotva pokrývala nejnižší místa. Spali v přírodní jeskyni, kterou Cerise uvnitř vyleštila několikerým přehráním Texelovy stupnice. A když ráno vstoupili do příčné úžlabiny, spatřili na jejím vzdáleném konci mohutnou pevnost z čedičového kamene, jejíž hladké zdi byly lemovány hustým cimbuřím. Zastavili se a dlouho jen z dálky pozorovali nedobytnou tvrz.

Dívčin výraz přiměl starce, aby jí útěchuplně objal kolem ramen.

"Bojíš se? Měl jsem tě poslat zpátky, Cerise, a lituji, že jsem to neudělal. Čekají nás nepředvídatelná nebezpečí."

"Říkal jsi ale, že tu teď Aurade není. Doopravdy si to myslíš?"

"Na to můžeš vzít jed. Žádná lamie by nedopustila, aby se nějaký kouzelník dostal až k jejímu sídlu. Ví, co by nastalo. Dej mi píšťalu, Cerise."

Podala mu nástroj.

"Zboříš hrad?"

"Ne," mistr zamyšleně pozoroval stavbu. "Kdyby lamii nepohřbily sutiny, bylo by to zbytečné. Můžeš si být jista tím, že kdyby byla uvnitř, nestáli bychom tu se zdravou myslí a schopni boje. Dávno by nás odzbrojila."

"Co tedy uděláš?"

"Pojď," vzal ji za ruku a vedl dál. "Počkám tam na ni. Je to jediná možnost, jak ji překvapit, jak zaútočit dřív, než proti mně obrátí svou psychickou zbraň."

Tvrz byla zadní stěnou spojena se skálou, ostatní tři se kolmo zařezávaly do okolního nerovného terénu. Uprostřed frontální bašty byla masivní brána, za níž se daly tušit temné dvory a budovy plné síní, po staletí utopené v tichu.

"Je otevřeno, mistře."

Stařec si chystal píšťalu, aby vysadil bránu ze stěžejí. Nezdál se být potěšený tak nevysvětlitelně snadným přístupem. Cerise četla v jeho vráscité tváři nejistotu i neurčité podezření.

Vešli do rozlehlé dvorany a pak do budovy s další nezamčenou branou. Prošli předsíní do vestibulu s kružbovým stropem, do něhož z obou stran ústily těsné chodby. Dívka sledovala mistra neklidnými pohledy.

"Žádný nábytek," poznamenala.

Stařec kývl. Byl napjatý právě tak jako ona.

"Jenom studený, holý kámen... Ale jak si mohla Aurade dát dělat nábytek, když tu není žádné dřevo? Patrně si zařídila jen nějakou místnost v horním patře."

Vestibul vedl do obrovského sálu s arkádami a sloupy. V chabém světle, jež sem pronikalo, se zdál nedohledný. Uprostřed čněl hrubě opracovaný čedičový trůn, drsný a strohý. Mistr se dotkl opěradla, hrbolatého nesčetnými vrypy dlát pradávných kameníků.

"Tady máme čekat?" povzdychla si dívka. "Jak dlouho?"

"Co říkáš?" stařec se roztržité ohlédl. "Jak dlouho? Jak to mám vědět? Měsíce. Možná roky. "A možná jen docela krátce." Pak jakoby se probral ze sna: "Mnoho kamínek téhle mozaiky právě zapadlo na svá místa. Vyřešení hádanky je na dosah ruky."

"Hádanka? Jaká hádanka, mistře?"

"Auradino chování. Proč vyšla mezi lidi. Proč byl mistr Lund zabit v Calabiance a mistr Halvar v Porto Doglia zrovna tehdy, když jsem přibyl do jejich měst?"

"To ona je zabila?"

"Jistě. Už tehdy mi to bylo jasné, jen jsem nechápal důvod. Od jejich přátel jsem se později dozvěděl, že se oba před lety setkali se záhadnou ženou. Něco od nich chtěla, ale co? Co mohla chtít lamie od kouzelníka?" Cerise mlčela, a tak si odpověděl sám: "Oba ji jistě podezírali, oba něco důležitého zjistili. Poslali mi vzkaz, že se mnou chtějí mluvit, jistě se na to pamatuješ. Lamie byla, bohužel, ve střehu a včas jim zavřela ústa. Navždy." Vzdychl, prošel se po sále, pak si unaveně přetřel dlaní oči. "Existuje jenom jeden jediný důvod, proč Aurade vyhledala mistra Halvara a později mistra Lunda. Chtěla se zmocnit jejich umění a připojit další zbraň k té, kterou už měla. Ale vzdala to. "

"Vzdala?" Cerise hleděla na starce, kolenem opřena o trůn.

"Ano, nechala toho, když zjistila, že ani jeden, ani druhý není příliš zdatný. Nemohla se od nich naučit Zakázané zpěvy. "

"Takže Aurade se chtěla stát kouzelnicí," usmívala se Cerise. "Je to tak, mistře?"

"Jsem o tom přesvědčený. A ani si nechci představit, co by se stalo, kdyby lamie dokázala ovládat i hmotu. Mistři Lund a Halvar mě chtěli varovat. Chápeš Cerise?!"

Opět začal neklidně přecházet sálem. Když se otočil všiml si, že se dívka uvelebují na trůnu. Se zájmem jí přihlížel.

"Tvoji kolegové byli opravdu prozíraví," řekla mu. "Málem se jim podařilo tě upozornit. Pochopili, že se ta záhadná žena obrátí na někoho, kdo je schopnější než oni. "

"Opravdu. A teď, zatím co tu na ni čekáme... Aurade jistě omotává svými kouzly nějakého šikovného kouzelníka v Gondaru, nebo v Hus Nuru, aby se zmocnila jeho umění a mohla rozsévat po Zemi zmar a zkázu. Vlastně... Vlastně musíme jít hned... Musíme zasáhnout, dokud je čas! Že mě to nenapadlo dřív!"

Dívka se opřela o černý kámen a upřela na muže pobavený pohled. Pak se její zřítelnice rozšířily a začaly jiskřit, zatímco se sál pomalu nořil do tmy. Starý kouzelník se zachvěl náhlým děsem a udělal krok nazpátek. Chtěl zvednout ke rtům píšťalu, ale nástroj mu vyklouzl ze znehybnělých prstů a s cinknutím spadl na dlažbu.

Pod arkádami se rozlehl lamiin smích a jako ledová tříšť se odrazil od čedičových sloupů. Když ozvěna zmlkla, těžké ticho zhoustlo mezi tisíciletými zdmi.

"Proč najednou takový spěch, mistře Berzelie? Jen zůstaň. Musíš mě toho ještě tolik naučit!" řekla něžně Aurade.

Přeložila Ludmila Freiová